

**Конгрес
Українських
Націоналістів**

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.nacija.org.ua

16 січня 2007 року № 3 (167)

ЧЕСТЬ І ЧИН

ВІРНИЙ СИН НАЦІЇ

**До 95-річчя від дня народження
Ярослава Стецька**

Народився Я. Стецько 19 січня 1912 р. в Тернополі у родині священика. Закінчив гімназію, студював право й філософію у Краківському та Львівському університетах. З юних літ включився в національно-визвольну боротьбу, ставши з часом одним з її найголовніших організаторів і провідників. В'язень польських і нацистських тюрем і концтаборів, він ні на один день не поривав зв'язків з Україною та її боротьбою за власну державність. Помер на еміграції 5 липня 1986 р. на посту Голови Проводу ОУН, Президента Антибільшовицького Блоку Народів.

Ярослав Стецько – символ українського націоналістичного руху і визвольних змагань українського народу ХХ ст. загалом. Поряд із Степаном Бандерою і Романом Шухевичем Я. Стецько став одним з натхненників революційної збройної боротьби ОУН-УПА в 1940–50-ті роки, яка була незрівнянною героїчною маніфестацією українського духу та ідеї перед усім світом.

Значимість Ярослава Стецька як політика унаочнюється, коли збагнути вагу трьох етапів в історії ОУН, а значить цілої України, до визначення яких він був безпосередньо причетний. Перший етап – початок 1930-х років, коли наростала політична активність ОУН на західноукраїнських землях. Тоді молода генерація націоналістів приходить в Крайову Екзекутиву ОУН – керівний орган Організації в Західній Україні. Серед них – Я. Стецько. Цілий ряд бойових акцій, широка пропагандивна робота виводять ОУН на вершину популярності в народі, перетворюють її ідеї на рушійну силу загальнонаціональної боротьби. Особливо зростає активність і авторитет ОУН в період, коли Крайову Екзекутиву очолював С. Бандера (1933–1934 рр.).

Масова "шкільна акція", спрямована проти колонізаторської політики Польської держави в Галичині; вбивство радянського дипломата Майлова на знак протесту проти голодомору в Східній і Центральній Україні; вбивство міністра внутрішніх справ Польщі Перацького – керівника масових розправ над українським цивільним населенням – ці та інші акції струслили не тільки галицьким суспільством, а й примусили говорити про українську проблему цілу Європу. Судовий процес у справі вбивства міністра Перацького 1935–36 рр. став грандіозною маніфестацією домагань та ідей українського націоналістичного руху. Якраз промови С. Бандери та Я. Стецька на цьому процесі вразили сучасників своєю жертвистістю і безмежною відданістю ідеї свободи України.

У ці роки (1932–34) Я. Стецько редагує популярні видання ОУН: "Бюлетень Крайової Екзекутиви ОУН на ЗУЗ", "Юнак" і "Юнацтво". Зрозуміло, що ці видання були спрямовані на висвітлення найгостріших подій боротьби українського народу проти Польщі, в належному дусі виховували і гартували націоналістичну молодь. Отже, діяльність Я. Стецька у цей період – це діяння в самому вирі визвольної боротьби, це ідейно-політичне формування нового покоління борців, якому судилося створити епоху в українській історії ХХ ст.

Другий етап – це 1938–41 роки, коли ОУН переживала складні, переломні моменти, стаючи єдиною політичною силою, що продовжувала самостійницьку політику проти всіх окупантів України (Польща, Угорщина, Німеччина, СРСР), коли доводилося визначити ОУН, а відтак і всьому Українському народові, свою стратегію у Другій світовій війні. Тоді Я. Стецько, повернувшись з тюрми, перебував за кордоном і готував за дорученням Голови Проводу ОУН полк. Є. Коновальця проведення II Великого Збору ОУН.

Закінчення на 2-й стор.

ЗАЯВА

Конгресу Українських Націоналістів

Конгрес Українських Націоналістів глибоко стурбований політичною ситуацією, що склалася в нашій державі.

Останні події у Верховній Раді промовисто свідчать про те, що наступ антиукраїнських сил та їхніх нових союзників із Блоку Юлії Тимошенко на основи української державності і демократії набирає загрозливих для держави форм.

12 січня 2007 року так звана антикризова коаліція за підтримки фракції "Блок Юлії Тимошенко" пододала вето Президента України на Закон України "Про Кабінет Міністрів України", який суперечить Конституції України. Впровадження цього закону призведе до узурпації влади в Україні Партією регіонів та її сателітами.

Таким чином, вузькопартійні, корпоративні інтереси та владні амбіції окремих політиків поставлено вище інтересів Української держави та народу.

Конгрес Українських Націоналістів звертається до Президента України Віктора Ющенка як гаранта

Конституції із закликом не допустити зміни конституційного ладу в Україні і через Конституційний Суд скасувати незаконні рішення Верховної Ради. Також наголошуємо на необхідності скасування нелегітимно проведеної політичної реформи, наслідком якої є протистояння між гілками влади і дестабілізація політичної ситуації в державі.

Виходячи з існуючих для Української держави загроз, Конгрес Українських Націоналістів заявляє про нагальну потребу зміцнення президентської влади.

Звертаємося до Президента України із закликом ужити рішучих дій, спрямованих на захист національних інтересів, включно з розпуском Верховної Ради та введенням прямого президентського правління, для припинення повзучого державного перевороту в Україні.

Слава Україні!
Героям Слава!

Президія Головного Проводу
Конгресу Українських Націоналістів

ОСОБИСТІСТЬ І ЕПОХА

**У Тернополі відбулися урочисті заходи
з нагоди 98-ї річниці від дня
народження Степана Бандери**

В урочистостях узяли участь онук Провідника ОУН Степан Бандера та заступник голови Конгресу Українських Націоналістів Володимир Бореичук.

У приміщенні Тернопільського прес-клубу реформ відбулася прес-конференція Степана Бандери

та Володимира Бореичука для представників місцевих ЗМІ.

Онук славного Провідника ОУН зокрема зазначив, що родина Бандери не вбачає особливої потреби в тому, щоб теперішній уряд України присвоїв Степанові Бандері звання Героя України, оскільки серед українського народу Бандера давно вже є Героем.

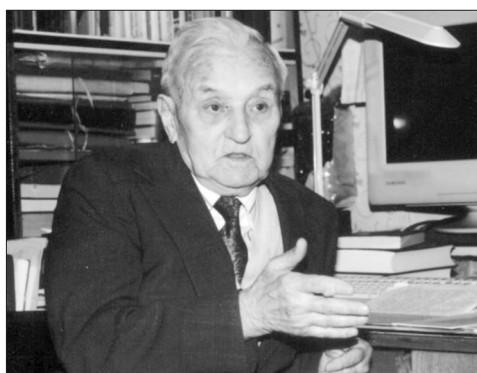
Закінчення на 4-й стор.

ЧЕСТЬ І ЧИН

Василь КУК: "НАЦІОНАЛІЗМ – САМЕ ТЕ, ЩО ПОТРІБНО ЛЮДЯМ"

**Командармові УПА пішов 95-й рік.
Хоч офіційна влада цього й не помітила**

Юлія МИРОНЧУК

Напередодні шанованого в українському народі свята – дня Святого Василя, 11 січня, виповнилося 94 роки легендарному командармові Української Повстанської Армії Василю Степановичу Куку. Відомого громадського діяча, члена Головної Булави Всеукраїн-

ського братства ОУН-УПА та голову наукового відділу братства УПА Василя Кука особисто привітали заступник голови Конгресу Українських націоналістів Володимир Бореичук та секретар КУН Степан Брацонь.

Василь Кук розповів "Нації і державі", що в день іменин його домашній телефон буквально не вмовкав: поздоровляли друзі, прихильники, молоді з усіх куточків України. Зателефонували навіть пластуні з Донецька та виявили активне бажання побувати в гостях у Василя Кука, тож невідомі мають завітати до Києва. Привітали цю непересічну людину також Всеукраїнське об'єднання ветеранів

Другої світової війни, Спілка офіцерів України, молодіжна організація "Опора". От лише офіційна влада – ні району, ні міста Києва, ні держави – так і не спромоглася згадати, що поруч з нами є цей чоловік – жива енциклопедія трагічної і суперечливої української історії ХХ століття. Навіть на цьому тлі питання про те, наскільки є українською така влада, залишається риторичним.

У зв'язку з днем народження, так і не звільнений з лав УПА генерал Кук відповів на кілька запитань "Нації і держави".

– Пане Василю, чи випадало справляти іменини у підпіллі, якому Ви віддали більшу частину життя?

– Яке там! На святкування не мали часу. То для нас було другорядне. Я ще й такої думки, що відзнака днів народження має дещо радянський наліт: такий собі привід для того, аби люди могли випити. В Українській Повстанській Армії того не існувало. Ми згадували лише дні ангелів, наприклад, Святого Василя, Святого Івана, Святого Степана, і тоді віншували побратимів.

Закінчення на 4-й стор.

Дорогі читачі! Триває передплата на газету "Нація і держава". Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2007 рік. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 1,67 грн. 3 місяці – 5,01 грн. 6 місяців – 10,02 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

Після смерті полк Є. Коновальця, коли в ОУН прийшла група емігрантів, Я. Стецько протестує на Великому Зборі ОУН 1939 року в Римі проти опортунізації Організації і рішуче підтримує позиції "крайовиків" ОУН на чолі з ув'язненим тоді ще С. Бандерою у їхній боротьбі за повернення справжньої революційної тактики, за чітку самостійницьку політику, за поглиблення і посилення воєнізації Організації з тим, щоб дівіше протиставитися всім во- рогам України.

Внаслідок цього ідейного протистоян- ня всередині ОУН 10 лютого 1940 р. був створений Революційний Провід ОУН на чолі з С. Бандерою, який перебрав ке- рівництво над усією ОУН. Вироблення ідейно-політичної бази Революційного Проводу – велика заслуга Я. Стецька. На II Великому Зборі ОУН (Краків, квітень 1941 р.), на якому було затверджено ле- гітимність і правильність ідейно-політич- ної стратегії Революційного Проводу від 1940 р., Я. Стецька обрали першим заступ- ником С. Бандери – Голови Проводу ОУН. Зрозуміло, що вироблення головних доку-

ВІРНИЙ СИН НАЦІЇ

ментів і постанов Збору, в тому числі зна- менитого переможного гасла – концепції ОУН в Другій світовій війні: "Свобода на- родам – свобода людині" – не обійшлося без настанов Я. Стецька. Відтак проголо- шення Актом 30 червня 1941 р. у Львові відновлення незалежності і державності України всупереч німецькій окупаційній владі – це прямий результат надзвичайно цілеспрямованої і неситної діяльності Я. Стецька, який був головним організато- ром Національних Зборів, що проголо- сили відновлення української держав- ності, і якого обирають Головою Держав- ного Правління, тобто новоствореного уряду. Відкрито протиставитися гітлерів- цям тоді – на це потрібна була велика політична мудрість й особиста мужність.

Роль Я. Стецька в ідейній підтримці С. Бандери – надзвичайна. І другий аспект: Акт 30 червня 1941 р. задекларував перед усім світом незалежницькі домагання ук- раїнців, він поставив їхню боротьбу у пло- щину проти імперства, за свободу кожно- го народу. Цей Акт переконав світ, що ук-

раїнський народ категорично виступив проти нацизму. Таким чином була вироб- лена стратегія для ОУН на всю війну. Тому заслуги Я. Стецька в цей надзвичайно складний період української історії – це заслуги видатного політика і тактика.

І третій етап – 1945–1986 роки. Після звільнення з німецької тюрми восени 1944 р. Я. Стецько обирається Конфе- ренцією ОУН 1945 р. разом з С. Бандерою і Р. Шухевичем членом тричленного Бюро Проводу ОУН. У 1946 р. він очолює Анти- большевицький Блок Народів, Президен- том якого залишається все життя. У цей час з метою поширити ідею самостій- ності України і поставити національну справу в основу міжнародної боротьби з комунізмом Я. Стецько розбудовує місії і представництва АБН майже в усьому світі (у країнах Європи, Далекого і Централь- ного Сходу, Америки, Канади, Латинської Америки, Африки). Наслідком цієї пропа- гандивної роботи було створення у Токіо в 1970 р. Світової Антикомуністичної Ліги, в якій Я. Стецько був постійним чле-

ном Екзекутиви. Також з його ініціативи була створена Європейська Рада Свободи, яка відіграла важливу роль у згуртуванні вільних народів проти московського комуністичного тоталітаризму. У 1968 році – обраний Головою революційної ОУН, яку очолював до дня смерті – 5 лип- ня 1986 року.

Гасло Я. Стецька: "Україна – наріжний камінь світової політики", концепцію яко- го він розробляв у своїх численних стат- тях, і сьогодні підтвердило свою жит- тєвість, коли саме від позиції України за- лежало і залежить (!) – буде існувати СРСР або якась інша форма московського імперства чи ні!

Я. Стецько і донині не виходить із бою "за Україну, за її волю, за честь і славу, за народ". Для попереднього, нинішнього і майбутнього покоління борців за свободу і процвітання українського народу він був, є і буде завжди яскравим і закличним при- кладом, а його численні твори – високою школою національного мислення та не- вичерпним джерелом ідей українського національного відродження і державо- творення.

Правління Міжнародного благодійного фонду імені Ярослава Стецька

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Марта РИМАР

Більшу частину життя Богдан Дяків віддав роботі в системі позашкільного ви- ховання дітей. Є автором трьох книг і батьком трьох дітей. Починаючи з 1996 року, чітко визначився зі своєю ідеологіч- ною спрямованістю і вступив до Конгресу Українських Націоналістів, а через два ро- ки очолив Харківську обласну організа- цію. Відтоді на Харківщині Богдан Дяків є організатором і форпостом українського руху на теренах зросійщеного, але ж спо- конвічно українського регіону.

Власне, панові Богдану з юних літ було на кого рівнятися, адже його рідний дядь- ко Осип Дяків разом з Василем Галасою (Орланом), який також родом з села Оле- шино, належать до славетної когорти вірних лицарів України (до речі, нині на рідній землі героїв зусиллями Конгресу Українських Націоналістів з'явився бюст Осипа Дяківа).

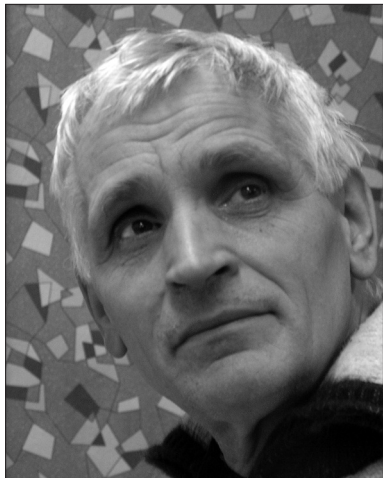
Богдан Дяків свідомий того, що Хар- ківщина продовжує перебувати на пере- хресті геополітичної, ментальної, мовної боротьби російських проімперських сил за вплив на Україну. За спостереженнями Богдана Дяківа, зараз, як і 400 років тому, Московщина застосовує незмінні схеми зросійщення українців: протекціонізм, підкуп, шантаж, силовий натиск, прово- кації. І однією з найпотужніших про- імперських антиукраїнських сил була і за- лишається УПЦ Московського патріарха- ту, себто підрозділ Російської православ- ної церкви, що діє проти українців на те- риторії України. За збігом історичних об- ставин, 1992 року саме в Харкові відбувся сумнозвісний архієрейський собор Мос- ковського патріархату, що вирішив вважа- ти одну лише московську церкву кан- онічною в Україні. На відміну від бага- тьох скептиків, Богдан Дяків упевнений, що питання Єдиної Помісної Православ- ної церкви в Україні можна вирішити протягом двох днів. Для цього потрібна одна неперечна умова: дієва політична воля вищого державного керівництва.

У розмові з Богданом Дяківим важко не зрозуміти, що його до глибини душі хвилює все, що відбувається в Україні. Втім, байдужих до наявного політичного театру навіть і серед пересічних українців знайдеться мало. Інша річ, що далеко не кожен має власну вистраждану відповідь на запитання: де вихід? На думку Богдана Дяківа, українській нації ще належить уповні пройти фазу національного дер- жавотворення, а національна народна ре- волюція – це перше, що потрібно нашому

ВІТАЄМО!

ВАГОВИТИЙ УЖИНОК

Богдан Дяків відзначив шістдесятиліття.
Конгрес Українських Націоналістів вітає вірного побратима

Богдан Дяків – людина дії, що з 1998 року очолює Харківську обласну органі- зацію КУН та є керівником харківської громади "На захист Конституції". Рев- ний патріот України, пан Богдан наро- дився 1 січня 1947 року в селі Олешино Козівського району на Тернопіллі. Має дві "технічні" вищі освіти: 1976 року за- кінчив Харківський авіаційний інсти- тут за фахом "інженер-електромеха- нік", а 1992 року завершив здобуття спе- ціальності "космічна радіофізика" у Харківському державному університе- ті. Зізнається, що у його національному самоусвідомленні вирішальну роль зіграв саме український генетичний код.

народові, аби навести лад у власній дер- жаві. В умовах політичного абсурду, на пе- реконання чільника Харківського облас- ного КУН, ніякого лібералізму бути не мо- же. Державотворчим партіям настав час опиратися на справжню державницьку ідеологію – ідеологію українського націоналізму.

Стосовно теперішньої політичної си- туації, Богдан Дяків переконаний: якщо Президент не розпустить нинішню Вер- ховну Раду, ми ще років двадцять не змо- жемо навести лад в Україні, оскільки білоблагитно-червоною владою активно впроваджуються механізми жорсткого контролю вибору громадянина. До того ж, український народ доводять до злиднів, добре розуміючи, що злидненними вибор- цями легше керувати. Один з прикладів – у місті Харкові на потужних підприємст- вах по півроку не виплачують заробітну плату та ще й підвищують тарифи на жит- лово-комунальні послуги.

Проте, як би непросто доводилося в умовах зросійщеного харківського регіо- ну, починаючи з 1998 року Конгрес Укра- їнських Націоналістів Харківщини запро- вадив чітку систему національних куль- турницьких відзнак. А саме: 1 січня – день народження Степана Бандери, 22 січня – День Соборності України, 29 січня – День пам'яті Героїв Крут, 5 березня – щорічні

роковини від дня загибелі головного ко- мандира ОУН-УПА Романа Шухевича. За словами Богдана Дяківа, минулого року, пошановуючи Романа Шухевича, КУН Харківщини зорганізував цілий ряд по- мітних заходів. У Харкові зазвучали пов- станські пісні! Належно згадали легендар- ного героя і на районному рівні – у Крас- нокутському, Сахновщанському, Чугуєв- ському, Деркачівському райцентрах. На усіх масових заходах було чимало молоді, котра невдовзі стала активно поповнюва- ти лави КУН.

Варто ще раз наголосити на тому фак- ті, що перший в Україні пам'ятний знак на честь воїнів УПА з'явився саме у Мо- лодіжному парку міста Харкова завдяки Конгресу Українських Націоналістів. Не- зважаючи на те, що свого часу також у Харкові совецьке КДБ створило, вишко- лило та спрямувало в західні області Ук- раїни 125 псевдопідрозділів УПА, що чи- нили звірства над мирним українським населенням, прагнучи налаштувати на- род проти його справжніх захисників. Як відомо, минулого року Україну облетіла звістка про те, що, керовані червоними настроями, вандали вчинили наругу над згаданим пам'ятним знаком. КУН Хар- ківщини того ж дня відновив пам'ятник на тому ж місці, а невдовзі неподалік з'явила- ся інша відзнака – на пошанування жертв

геноциду 1932–33 років в Україні. Аби не повторився інспірований вандалізм, нині Молодіжний парк постійно патрулює міліція.

Богдана Дяківа не може не хвилювати те, що, всупереч розпорядженню Прези- дента про ліквідацію тоталітарної симво- ліки, в усій Харківщині продовжують бов- ваніти пам'ятники кривавому комуністич- ному вождю, що ідеологічно інспірував і Голодомор в Україні, і саму антиук- раїнську кампанію на теренах колишньо- го Союзу "нерушимих республік свабод- них".

Щороку влітку КУН Харківщини ак- тивно пошановує Акт відновлення Укра- їнської Державності, створення Українсь- кої Визвольної Ради, а 14 жовтня – день народження Української Повстанської Армії. Також кожного року центральними вулицями Харкова відбувається хресна хода, приурочена до роковин Голодомо- ру. Минулоріч прокомуністичні сили спробували зірвати урочисту ходу та мітинг у Молодіжному парку, присвячені діяльності УПА в Україні. І хоча бійку вони таки спровокували, але зірвати мітинг їм так і не вдалося. Уперше за минулі десять років восени 2006 року з КУН активно співпрацювала обласна рада під час від- значення роковин геноциду. Завдяки цьо- му в усіх школах області пройшли від- криті уроки, для сприяння яким КУН на- дав спеціально віддруковані методичні рекомендації.

КУН Харківщини намагається залучи- ти всі можливі інформаційні та освітні ре- сурси для того, щоб якомога більше ук- раїнців дізналися правду про те, що спри- чинив Голодомор на благодатних ук- раїнських землях, та хто такі вояки ОУН-УПА в історії України.

Як засвідчує Богдан Дяків, дедалі біль- ше жителів Харківщини, як і загалом Ук- раїни, приходять до думки, що україн- ський націоналізм – головна державо- творча ідеологія, що здатна відродити в душі народний силу, вкрай необхідну для того, щоб гордо стати перед світом і сказати: "Я – українець! І пишаюся цим!". Щоб, нарешті, дати українському наро- дові гідне життя та міцну державність.

Отже, Конгрес Українських Націона- лістів сердечно здоровить друга Богдана Дяківа з шістдесятиліттям! Бажаємо Вам козацької наснаги й здоров'я, успіху та Господнього благословіння в усіх патріотичних починах, тепла та затишку в родині, волі до перемог, безліч юних послідовників української справи! Слава Україні! Героям – Слава!

Наші корпункти								
Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03	Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89,	Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92	Луганськ	Костянтин Філімоненко	279-68-34	Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48	Львів	Мельник Євген	(0642) 53-96-85	Суми	Перетятко Олексій	(0542) 25-88-98
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32	Миколаїв	Вовк Михайло	(0332) 78-07-65, 72-87-95	Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82	Мукачеве	Яценко Софія	(0322) 38-67-63	Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35	Одеса	Ференц Петро	(0512) 49-67-90	Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25	Полтава	Парфенюк Василь	(03131) 2-25-45	Хмельницький	Вітряний Олекс	(0382) 65-32-01
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93	Рівне	Квачова Олеся	(048) 75-83-113	Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
				Кривко Ігор	(0532) 28-053	Чернівці	Лютин Віктор	(0372) 51-02-72
					(0362) 22-20-26	Чернігів	Рябенко Валерій	(04622) 4-38-81

Юрій РЕШЕТНИКОВ,
громадянин України,
учасник Майдану

ВОНИ БРЕШУТЬ!

СКАЖИ МЕНІ, ХТО ТВІЙ ДРУГ...

Пані Тимошенко, почім тепер локшина на вуха виборців?

12 січня 2007 року стало чорною датою не лише для Президента, якого позбавили повноважень, а й для усієї демократичної спільноти України, для тих, хто виборював свободу морозними днями та ночами листопада–грудня 2004, хто наступні два роки "без надії сподівався", для кого слова "ідеали Майдану" ще не стали пустим звуком.

12 січня 2007 року БЮТ на чолі зі своєю лідеркою своїм голосуванням за закон про Кабмін на боці "антикризової коаліції" і особисто В. Януковича та за подолання відповідного вето Президента остаточно поховали Майдан як явище, що мало докорінно змінити історію нашої Держави.

Зрада БЮТ стала черговою у низці великих і малих зрад у Верховній Раді України, цілком виправдовуючи народну назву вищого законодавчого органу нинішнього скликання "Велика Зрада".

Зрада Тимошенко за своїми руйнівними для демократії та майбутнього України наслідками є цілком сумірною з липневою зрадою Мороза. І причина їхніх зрад теж є однаковою – жадоба влади.

Якщо для Мороза ідеєю фікс, для досягнення якої він пішов на зраду так важко досягнутих домовленостей серед учасників коаліції демократичних сил, було прагнення за будь-яку ціну стати Головою Верховної Ради, то для Тимошенко такою ідеєю є бажання знову стати прем'єр-міністром, причому нині вже з більшими, ніж це було 2005 року, повноваженнями.

Саме тому вона і пішла на союз з "антикризовиками", розраховуючи в нагороду за свою зраду демократичних сил стати спочатку "повноважною" опозицією або "опозицією в законі", а потім і повноважним прем'єром. Проте, здається, Тимошенко не врахувала те, що нинішня урядова команда на чолі з Януковичем, отримавши за її допомоги всю повноту влади в країні, навряд чи захоче ділитися з кимось цією владою у 2011 році. Як нещодавно сказав Янукович: "Ми вже не ті, що 2004 року..."

З іншого боку, при всій подібності зради Тимошенко аналогічному вчинку Мороза, перша за своїми психологічними наслідками є набагато відчутнішою і вбивчою для демократичної спільноти. Якщо Мороз все ж таки переважно вважався "тим-

часовим попутником", і від соціалістів внутрішньо багато хто очікував якоїсь каверзи, а тому і липневі події викликали скоріш обурення, ніж розпач серед "помаранчевих".

Разом з тим, зрада з боку тієї, що клялася у своїй вірності Майдану, звинувачуючи всіх навколо, зокрема того ж самого Мороза, у відступі від його ідей, що стверджувала свою опозиційність до нинішнього режиму та заявляла про неможливість будь-яких угод з ним, тієї, якій вірили як останньому променю серед загальної сірості, однозначно призведе до остаточного розчарування серед тих, хто зберіг Майдан у своєму серці.

Її зрада вбила надію, яка, як відомо, вмирає останньою.

Теперішні події ще раз наочно продемонстрували схожість особистостей Тимошенко та Януковича, зокрема їхню спільну схильність до авторитарного керівництва (а як інакше можна пояснити одностайну підтримку членами її фракції "антикризовиків"? Не хочеться вірити, що усі там настільки ж безприн-

ципні, як їхня лідерка). А тому можна припустити і однаковість наслідків для суспільства у випадку його чи її правління.

Ця внутрішня сумісність Януковича та Тимошенко виявилася і під час її полум'яного антинашоукраїнського спічу в його присутності під бурхливі оплески "антикризовиків" (цікаво, Янукович їй в цю мить теж аплодував?).

Перший дзвінок щодо можливого поєднання БЮТ з "Регіонами" та їм подібними пролунав ще в січні 2006 року під час їхнього спільного голосування за відставку уряду Ю.Сханурова. Проте тоді обдуреним виборцям можна було пояснити це вболінням за інтереси українських громадян перед загрозою відомих газових угод.

Тепер нарешті можна легалізувати стосунки

Теперішнє ж блокування з "антикризовою коаліцією", в тому числі виступ Тимошенко, остаточно виявив справжнє обличчя Юлії Володимирівни, за яким не виявилось нічого, крім одержимості ідеєю особистої влади і готовності заради цього на все.

Зрада БЮТ відкрила шлях встановленню авторитаризму в Україні та безконтрольної особистої влади Януковича. Тимошенко практично допомогла йому здобути те, що завадив отри-

мати Майдан восени 2004 року. А тому сьогоднішній вчинок БЮТ є зрадою не стільки Президента Ющенка, скільки того самого Майдану та усіх тих, хто підтримував його ідеали, зрадою, в тому числі, і власних виборців.

Після 12 січня 2007 року БЮТ втратив будь-яке моральне право називатися опозицією, повним складом своєї парламентської фракції перейшовши на службу правлячій коаліції.

Отже, нині в Україні залишилася лише єдина справжня опозиційна парламентська політична сила – блок "Наша Україна" та партії, що входять до його складу.

Після останніх парламентських подій БЮТ і його лідерка мали б припинити будь-які розмови про те, що вони, мовляв, є захисниками демократії в Україні й ідеалів Майдану, борцями з контрреволюцією та наступаючим авторитаризмом, що вони є опозиційною до режиму Януковича силою. Натомість вони мали б відверто заявити своїм виборцям, що для них байдуже думка останніх, що вони готові до зради інтересів суспільства, коли йдеться про можливість отримання влади-привілеїв, навіть у вигляді "опозиції в законі". Але це б трапилося, якби вони були чесними, якщо не перед собою, то перед людьми та Богом. Проте, якби вони були чесними, вони не зрадили б.

На жаль, історія не знає умовного способу. А БЮТ в особі своєї лідерки (адже вона практично і є увесь БЮТ) заслуговує на почесне місце на листівках "Поря" 2004 року із назвою "Вони брешуть!"

Віктор КАСПРУК,
політолог

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ МОНСТР ШКІРИТЬ ЗУБИ

Недавній енергетичний "наїзд" на Білорусь вкотре доводить, що Росія перетворилася на "енергетичного агресора". Останнім часом Росія, точніше її еліти, стали діяти на міжнародній арені більш нахабно, безапеляційно і зухвало. А висловлювання її керівників усе менше нагадують промови "демократичних" лідерів 90-х і усе більше походять на риторику радянських вождів брежневської епохи 70-х.

Однак стає очевидно, що досі найбільш сприятливу для себе міжнародну ситуацію російська влада використовувала не у загальнонаціональних політичних, а у вузько-економічних, вкрай прагматичних і суто комерційних інтересах. Вигоди великих російських корпорацій, і, в першу чергу, інтереси "Газпрому" привертують до інтересів Росії, що найбільшою мірою виявилось у конфлікті Росії і Білорусі навколо ціни на російський газ. Тим самим Росія фактично обміняла свій статус лідера СНД, яким вона володіла у не найкращі для себе з економічної точки зору, 1990-і роки, на статус сировинного хижака.

Все це відбувається одночасно із зачищенням політичного поля від усіх прозахідних елементів у процесі згортання демократії в Росії. Сьогодні для російського президента Володимира Путіна економіка є первинною. А інтереси "Газпрому" для нього відбивають інтереси Росії, тому що на сьогодні 20% бюджету формує "Газпром". Якщо погодитися з "путінцями" і переходити на ринкові ціни, то переходити треба в усьому. Але російська енергетична політика повсякчас впливає з того, що на свій товар ціни у них ринкові, а за тран-

зит через територію України чи Білорусі вони бажають чомусь платити за заниженими, пільговими тарифами.

Не можна не помітити того факту, що вся російська зовнішня політика зав'язана на ціні на нафту. Але при цьому росіяни не контролюють цих цін. Таким чином Російська Федерація фактично перетворилася на заручника цін на нафту, які сама вона не контролює. Чи Путін зовсім не пам'ятає сумного досвіду колишнього Радянського Союзу, котрий настільки тісно "прив'язав" свою економіку до цін на енергоносії, що ця прив'язка у підсумку стала "зашморгом" на його майбутньому? Кремль сьогодні настільки захопився долларовими надходженнями від своїх енергетичних проєктів, що починає втрачати Білорусь, єдиного свого стратегічного союзника. Жадібність і захланність Москви починає підштовхувати Білорусь до переосмислення своєї проросійської політики.

Однак не можна сказати, що енергетичний "наїзд" на Білорусь міг стати для неї несподіванкою, оскільки дії Кремля ґрунтувалися на досвіді енергетичного шантажу України напередодні 2006 року. І що ж цим вдалося досягти нашим північним сусідам, крім того, що вони налаштували проти себе не лише українські і білоруські еліти, а й народи. Незрозуміло, навіщо Росія власними ру-

ками вибудовує навколо себе "бар'єр відчуження"? Невже Путіну не спало на думку, що союз з Росією – це справа цілком добровільна, тобто заснована на добрій волі обох сторін. А яка ж може бути добра воля у країні, котра зробила енергетичний шантаж головним знаряддям своєї зовнішньої політики? Чого, власне, намагається досягти "путінський режим" "грою на трубі"?

Очевидно, що українське керівництво має винести уроки з недавнього енергетичного шантажу Росією Білорусі. Немає сумніву, що "наїзд" на Білорусь підсвічує той факт, що Кремль не збирається відмовлятися від своїх планів енергетичної агресії. Питання лише у тому, коли саме Володимир Путін дасть "зелене світло" на початок нової енергетичної війни з Україною. Жорстке "приборкання" Білорусі Москвою вказує на те, що Україні терміново треба вирішувати питання альтернативних російським надходжень енергоносіїв. Поки що Україна, як і Білорусь, мають на руках деякі "транзитні козири", однак якщо РФ вдасться вирішити питання транспортування нафти і газу в обхід українських територій, а наша держава не знайде альтернативних надійних постачальників, то питання енергетичної безпеки Української держави буде виглядати просто фатально.

У недавньому енергетичному інци-

денті не може не вражати декілька моментів. Це – несподівано жорстка позиція президента Білорусі Олександра Лукашенка і неприкрито підлабузницька позиція України, керованої януковичами, котрі готові були плазувати перед Путіним, обіцяючи йому збільшення прокачки. Чомусь не можна пригадати, щоб таким чином поводилася Білорусь у 2006 році, коли Москва бавилася краником на українському кордоні...

Між тим, останній енергетичний прецедент є чудовою нагодою для об'єднаної Європи для продовження дискурсу щодо її енергетичної безпеки. Якщо шантаж України у 2006 був лише першим дзвоником, а енергетичний "наїзд" Росії на Грузію можна було потрактувати як похідні неспотушливості її прозахідного президента Саакашвілі, то викручування рук найближчому путінському соратнику Лукашенку начебто показує, що всі ці події відбуваються в рамках нової шантажистської енергетичної політики Росії.

Але команда Путіна відверто проразувалася. Антибілоруською кампанією завданий непоправний репутаційний збиток надійності російських енергетичних поставок. І тепер у будь-які майбутні енергетичні контракти Росії з країнами Європейського Союзу буде вводитися надбавка за додаткові ризики. А країни Європи терміново шукатимуть шляхи диверсифікації енергетичних надходжень з РФ. Крім всього, ця історія має ще один істотний позитив. Вона висвітлює всю утопічність ідеї утворення союзницької держави Росії і Білорусі. Таким чином, завдяки амбіційним діям російської влади, ідея "відродження" Великої Росії шляхом входження до неї колишніх пострадянських держав остаточно показала всю свою абсурдність і утопічність.

Василь КУК: "НАЦІОНАЛІЗМ – САМЕ ТЕ, ЩО ПОТРІБНО ЛЮДЯМ"

Василь КУК.
50-ті роки

– Події, що розпочалися 6 лютого 2006 року зрадою Мозоза та продовжилися 12 січня 2007 року коаліційно-бютовським голосуванням за подолання вето Президента щодо закону про Кабмін, викликають величезне занепокоєння і свідомих українців, і пересічних громадян подальшою долею нашої держави та українського народу. Маючи величезний досвід керівника й організатора, як Ви, пане Василю, сприймаєте те, що відбувається на нашому політичному Олімпі?

– Тільки сліпому не видно, що фактично владу передали Януковичу. А він сто папірців підпише, а насправді робитиме те, що треба Москві й Путіну. Паперові домо-

вленості нічого не варті. Янукович ніколи не допустить, щоб Україна увійшла до європейської спільноти та системи колективної безпеки НАТО. Чому він так проштовхує нині всеукраїнський референдум по НАТО? Та тому, що більша частина українців досі не поінформована, не знає, що то є НАТО насправді. І надалі Янукович відсторонюватиме від влади всіх, хто має іншу позицію. Дуже небезпечно також, що зараз відбувається фактичне напруження вигідної для Януковича законодавчої бази. Втім, виборці невдовзі побачать і зрозуміють, що він народу нічого доброго не несе.

Потрібно проводити нові вибори, утворювати новий парламент.

– На Ваш погляд, як мають діяти в нинішніх політичних умовах українські націоналісти?

– Стратегію й тактику дій визначає провід політичної партії чи громадської організації.

На мою думку, КУН – єдина політична партія, яка не цурається запльованого комуністичною пропагандою слова "націоналізм" і несе саме поняття в маси. Славної пам'яті Слава Стецько фактично легалізувала Організацію Українських націоналістів через утворення політичної партії "Конгрес Українських Націоналістів". Ця партія є політичним прапором націоналізму в Україні.

Ревним патріотам України слід широко, дієво, доступно показати людям, що націоналізм – це і є демократія. Кожен нарід має свій націоналізм: німці, французи, японці, росіяни. От лише росіяни вважають, що українського націоналізму бути не може. Проте ми, українські націоналісти, маємо відстоювати повну державну незалежність України. Поки що ні про яку незалежність не

можна говорити, бо на території України є російський флот, а державні кордони досі не встановлені. Ми, воєня Української Повстанської Армії, боролися і мріяли про справді незалежну, суверенну Україну.

На мою думку, ми чимало втратили через відсутність у паспортах графі про національну приналежність громадян України. Її можна відновити, наприклад, маючи більшість у парламенті. А рух за відновлення треба вести послідовно і постійно.

Одним з першочергових завдань націоналістів нині є масштабна і доступна найширшим верствам українців пропаганда ідей, принципів, історії українського націоналізму. Людям треба показати, чого ми прагнемо і чого хочуть наші вороги. Показати, що націоналізм – саме те, що треба. І не слід вигадувати ніяких нових партій, як не варто заново винаходити велосипед. Особливу увагу необхідно звернути на східну частину України. Не цуратися масової пропаганди. Адже у східних областях України, приміром, інформація про правдиву історію УПА не поширюється зовсім.

Утім, то ще й державна справа, тому в ідеалі вона мала б узяти під свою опіку розповсюдження фактажу з історії України, і в тому числі УПА. Книг написано багато, але треба, щоб їх на державному рівні пропагували. Що може робити громадськість власними силами – те ми робимо. Видали 50 томів літопису УПА, а це вагомий історичний фоліант по 500 і більше сторінок. Чи дійдуть вони до українців, особливо на Сході, – це питання до діючих чиновників та державних мужів.

– Пане Василю, 12 січня з'явилася інформація про те, що міськрада Львова надала ветеранам ОУН-УПА стовідсоткові пільги на оплату комунальних послуг. Як гадаєте, коли, нарешті, станеться щось подібне у Києві?

– На нинішній склад Київради сподіватися марно. До того ж, для воєняк ОУН-УПА, які боролися проти фашистських і радянських окупантів, важлива не стільки наявність пільг, скільки справедливе державне визнання та статус бійців за державну незалежність України.

Розмову вела
Юлія МИРОНЧУК

ОСОБИСТІСТЬ І ЕПОХА

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

Онук великого
Провідника
Степан БАНДЕРА

думку Степана Бандери, може тільки народ, і дуже багато залежати-ме від його активності.

Відповідаючи на запитання про об'єднання правих націоналістичних сил, Володимир Борейчук зазначив, що довкола цього питання є багато спекуляцій та кон'юнктури, а тому таке об'єднання можливе лише на принципових ідеологічних засадах.

Степан Бандера та Володимир Борейчук взяли участь в урочистій академії з нагоди 98-ї річниці від дня народження Провідника ОУН Степана Бандери, що відбулася у міському палаці культури "Березиль" ім. Леся Курбаса.

Академія розпочалася співом Маршу українських націоналістів "Зродились ми великої години" та панакхидою за упокій славної пам'яті Провідника ОУН Степана Бандери, яку відслужили отці Української Греко-Католицької Церкви. Відтак було виголошено вітання від Організації Українських Націоналістів з-під стягу Степана Бандери. З доповіддю про життєвий шлях та боротьбу Провідника ОУН виступив голова Тернопільської обласної організації Конгресу Українських Націоналістів Володимир Чибрас.

Перед учасниками урочистої академії виступив заступник голови Конгресу Українських Націоналістів Володимир Борейчук. Він наголосив на важливій історичній ролі революційної національно-визвольної боротьби, яку започаткував Степан Бандера і організована ним ОУН. "Сьогодні ми знову повертаємося до цієї боротьби, – зазначив Володимир Борейчук, – бо саме вона може забезпечити сучасній Україні повну перемогу над окупаційним режимом. Адже сьогодні усі ми відчуваємо, що у нас ще не та Україна, за яку боровся Степан Бандера і за яку поклали голови тисячі українських патріотів".

Від імені родини Бандери слова вдячності усім борцям за волю України висловив онук Провідника ОУН Степан Бандера.

Звертаючись до учасників академії, заступник голови Тернопільської обласної ради, керівник обласного відділення громадського об'єднання "Українська справа" Олег Вітвіцький зазначив, що дуже символічно, що саме урочистою академією з нагоди 98-ї річниці від дня народження Степана Бандери розпочинається 2007 рік, який на Тернопільщині офіційно оголошено роком УПА та Романа Шухевича. Олег Вітвіцький також виголосив доповідь "Степан Бандера та Роман Шухевич – дві історичні постаті епохи".

Завершенням академії став святковий концерт, провідне місце в якому зайняли патріотичні мотиви.

Прес-служба
Тернопільської ОО КУН

Степан ПРОЦЮК

КОНТРОВЕРСІЇ

ЗА КУЛІСАМИ КРАСИВИХ ФРАЗ

Кожен із нас, навіть не цікавлячись такими проблемами, знає, як багато сірого і навіть потворного ховається за найрізноманітнішими красивими масками із слів, жестів чи порожньої риторики.

У письменника-"молодомузівія" Михайла Яцківця є новела "Гермес Праксітеля". Молодий офіцер повертається із фронту (до речі, автор також був на фронтах Першої світової; здається, від цього досвіду він назавжди здобув огиду до панегіриків чи романтизації війни...). У вагоні за ним спостерігають молоді жінки, захоплюючись вродою мовчазного офіцера. Проте якийсь чиновник-штабіст, підсідючи до нього та його ад'ютанта, постійно теревенить про красу війни і обов'язку, мовляв, війна виконує – зверніть увагу! – очисні функції, адже планета перенаселена; війна є благом, вона для лицарів цісарського патріотизму. Чиновник бачить, що офіцер гидує його гівняними сентенціями. І тоді цей миршавий штабіст, вдаючи в істеричну лют, вигукнує, щоб офіцер показав свої документи, адже він ще на вокзалі не скинув шапки перед цісарським портретом, значить є ворогом монархії! Ад'ютант допомагає мов-

чазному ненависнику війни скинути плащ-накидку. І присутніх у вагоні, що мовчки спостерігали за цією сценою, огортає жах – адже юний офіцер не лише повертається із фронту. Він повертається без обох рук...

Новела закінчується тим, що жінки, не змовляючись, починають бити чиновника-штабіста, який ніколи, зрозуміло, і не нюхав фронту, парасольками по голові. Бо це не лише незнайомий для них офіцер, що розплатився за чийсь солдакві сентенції про красу військового обов'язку і честь ясновельможного і вінчюєного. Фронт Першої світової забирають від них майбутніх чоловіків, батьків і братів. А чиновники-штабісти, методично і скурпульозно, лише виконують організаторські функції...

Але це ще простий випадок. Адже поряд із патетичними фразами цей чиновник ще обстоює санаційну роль війни, тим самим прирівнюючи себе до демона смерті. Є набагато складніші і

витонченіші прийоми зомбування людей. Здавалося б, коли помер червоний диктатор Сталін, країна мала радіти. Але переважно було навпаки: більшість жителів радянської імперії плакали. Для багатьох із них смерть Сталіна була особистою трагедією... Пригадуєте вітання римських гладіаторів перед боєм: "Привіт, кесарю, приречені на смерть вітають тебе!"?

Коли помер Брежнєв, я був студентом нашого тодішнього педінституту. Трохи знаючи історію від політв'язня-батька, я дозволив собі не кривити мученицьку гримасу від горя, кинувши, мовляв, генсек був старим і хворим, нам би дожити до його віку. Одна з ідеологічно правильних однокурсниць, щойно б'ючись в істеричі від цієї звістки, так знищувально глянула, що я зрозумів – якби її воля, і мою прохолоду можна було пришити до якоїсь справи про політичну неблагонадійність, а на другий день мною вже би зацікавилися відповідні

служби із добротного сірого будинку у стилі гіпертрофованого радянського бароко...

Красивими словесами занадто часто прикривалася чи прикривається ідеологічна порожнеча, а то і цинізм: починаючи від будь-чого: хрущовського культу кукурудзи, яка начебто наблизить радянську людину до комунізму, чи, наприклад, лозунгів у гітлерівських таборах смерті, типу "Робота веде на волю!", хоча там будь-яка робота могла вести лише до крематорію, – і закінчуючи нинішнім цинізмом і популізмом переважної більшості політичних партій, що женуться, особливо перед виборами, за електоральними бар'єрами.

Але це надто добре відомо. Найсумнішим є те, що кожен із нас, більшою чи меншою мірою, також користується від несправжнього лоску красивих фраз, вносячи свою частку у всезагальну розбудову не якогось там великого китайського шляху чи великої української мрії. Наші красиві та елеїні слова, якщо за ними не стоїть брудна і неприваблива божиха Правда, лягають, припасовано і чемно, у всезагальний фундамент великого (чи галицького, чи київського, чи то слобідського) королівства брехні.

Ще трохи – і воно може роззавити нас своєю моторошною вагою...

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ,
"Нація і держава"

Нові совки чисто метуть

...Під редакцією Партії регіонів

Тобто – *некій* Колісниченко нічого сумняшся замахнувся на... ревізію історії. Якщо великий Сократ міг, досягнувши мудрості віків, скромно виголосити сакраментальне "Я знаю, що я нічого не знаю", то наш депутат від історії, схоже, не страждає на зайву скромність, а тому, цілком у дусі непевного часу, в якому заправляють графомани, злодії і пройдисвіти, пропонує нове прочитання історії України – цього разу під редакцією Партії регіонів. Пам'ятаємо, як свого часу викладали цю науку під дулом більшовицького нагана поодинокі вцілілі професори ("Партія – наш рулевой" і тому подібна бздур, що її й нині повторюють у різних варіаціях брехливі симоненкоподібні папуги)...

До речі, хто ж він, цей наш "історик" Колісниченко? Спроба знайти хоч якісь його наукові статті, не кажучи вже про книжки, закінчилися невдачею. Втім, чи міг щось розуміти на теми історії викласти на папері севастопольський бізнесмен? І звідки у нього знання про минуле України?...

Аби потрафити друзям із Тель-Авіва

Проте згадуваний нардеп як керівник депутатської групи міжпарламентських зв'язків Україна–Ізраїль таки має якесь відношення чи то до історії, чи до культури. І ось яке. 29 листопада минулого року на пленарному засіданні ізраїльського кнесету предметом обговорення стала інформація, яка з'явилася в електронних ЗМІ країн Західної Європи, СНД, а також США та Ізраїлю, про вільний продаж антисемітської літератури у приміщенні Верховної Ради України. Звісно, ізраїльські парламентарії дружно засудили цей факт. Депутат кнесету, професор Михайл Нудельман звернувся з відповідним листом до Вадима Колісниченка з вимогою "наведення належного порядку" в цьому питанні. Мовляв, не потрібно *амрачати* ізраїльсько-української дружби.

На диво швидко, вже 5 грудня, на адресу Нудельмана надійшли два листи від Колісниченка, в яких доповідалося, що в приміщенні Верховної Ради була здійснена перевірка, і всі книги відповідного змісту вилучено! Більше того, в листі повідомлялося про те, що висунуто ініціативу вилучення подібної літератури з усіх торговельних точок столиці! Як бачимо, тутешній нардеп і великий друг ізраїльського народу справді проявив дива оперативності, аби не *амрачати* ізраїльсько-української дружби...

Щоправда, чомусь ні Нудельман, ні Колісниченко особливо не переймаються тим прикритим фактом, що на "землі обітованій" досі не зареєстрована українська національна община. Ще два роки тому там були офіційно зареєстровані російська і вірменська національні общини, українській же – відмовлено.

Якщо ж вести мову про депутатське звернення Колісниченка – то ця благоденська псевдонаукова писанина, зроблена у формі чи то куцої довідки, чи рапорта-скарги у відповідні органи, не варта і виїденого яйця, оскільки не містить чогось серйозного чи взагалі вартого уваги.

Однак, якщо згадуваний документ розглядати в контексті останніх політичних подій, стає зрозумілою невинноватість його появи саме тепер, коли українською культурою заправляють рекрутований регіоналами Дмитро Табачник, а українською освітою – істинний продовжувач справи Винниченка і талановитий учень Мороза Станіслав Ніколаєнко.

Зачистити історію!

Схоже на те, що планується кардинальна зачистка тієї більш-менш об'єктивної і правдивої версії нашої історії, яка до тепер викладалася у школах. Табачник і компанія вкупі зі стурбованими спадщиною Леніна і Сталіна колегами по "кирзовій" коаліції невдовзі можуть нам запропонувати, хоч як це анекдотично звучить, повернутися до звичного їм совєцького, з деякими купюрами, прочитання історії.

ПОПІЛ ІМПЕРІЇ

"УРОДИЛАСЬ РУТА, РУТА, ВОЛІ НАШОЇ ОТРУТА..."

Народ без історії, без пам'яті, без культури перетворюється в стадо скарлуватих паралітиків на роздорозжж, загнаних у новітнє ярмо

Пустити свиню під стіл – вона й на голову вилізе.

Позаймавши усі можливі і неможливі владні крісла і стільці і захопившись на свій лад ділити майно в країні, донецькі "круті пацани", схоже, беруться за сферу, до якої за визначенням не можуть мати ніякого відношення.

Такий собі народний депутат від Партії регіонів з українським прізвищем Колісниченко, автор законопроекту "Про регіональні мови і мови меншин", днями оприлюднив (звичайно ж, на общепонятном) відкрите депутатське звернення "до віце-прем'єр-міністра України, д. іст. наук, професора, академіка АПНУ Д. Табачника". Суть цього звернення, якщо коротко – у необхідності перегляду нині діючої шкільної програми з історії України і всесвітньої історії.

Що ж пропонує депутат-історик на розгляд головному владному ідеологу України? Що не подобається йому у теперішній українській історії? Виявляється, нині діючі програми з історії України і всесвітньої історії є "вразком реалізації політичних установок тимчасовиків (це кого має на увазі севастопольський нуворіш?) і фальсифікацією реального історичного минулого нашої країни. Школярам пропонується вивчати сумнівні історії про українців (!), а не історію України... Найстрашніше (!) в цьому мракобіссі (!) те, що дітям методично вдовбується в голову тема ворожого відношення до нас з боку Росії і думки про зверхність українського народу над російським, а також косності і убожества Російської держави".

П'яте колесо у возі старшого брата

Далі товариш Колісниченко заводить "старих пісень про головне" – "якщо взяти до уваги заяви радикальних націоналістів, то ми впевнено рухаємося до реалізації проклятих ідей фашизму". Щоправда, цей примітивний трафарет, взятий напрокат з гебістсько-ідеологічного арсеналу часів червоного мороку, нічим не підкріплений; так, аби прокукурікати щось стандартно-суконне, порівнявши, як це робилося за пріснопам'ятних часів, націоналізм з фашизмом. Хто там із затурканого біло-голубого чи червоно-рожевого електорату знає, що насправді націоналізм – це світоглядний принцип, найбільшою мірою притаманний передовим представникам народу; це любов до своєї Вітчизни, до своєї землі. Фашизм же рівнозначний нацизму, який, у свою чергу, є дуже близьким до шовінізму. Що таке шовінізм? Це проповідь національної винятковості, протиставлення інтересів однієї нації інтересам інших націй; поширення ідей національної переваги, розпалювання національної ворожнечі й ненависті, зверхності, ненависті до іноземців. І якраз коричневим шовінізмом хворіє нині російське суспільство. За інформацією з російських правозахисних джерел, нині в Росії, де офіційно нараховується понад 50 тисяч бритоголових скінхедів і неонацистів, близько 60% населення позитивно ставляться до лозунгів неонацистів "Россия для русских", "Россия – все! Остальное – ничто!". У цій країні поява на вулицях натовпу з двадця-

Фото Олега ЗАЩЕНКА

ти–тридцяти бритоголових молодиків, озброєних арматурою, нікого не дивує. На російських просторах щорічно гинуть десятки людей лише через інший колір шкіри чи розріз очей, сотні іноземців зазнають нападів і пограбувань. Самі ж російські фахівці визнають, що за кількістю екстремістських угруповань і осіб, які в них беруть участь, Росія виходить на перше місце в світі. Причому з боку влади носії подібних настроїв практично не зазнають переслідувань. Більше того, російські шовіністи представлені на різних щаблях влади, включаючи найвищі.

Тим часом український (принаймні, за статусом) нардеп переймається тим, аби ми не зобиджували, кажучи словами Драгоманова і йому подібних, "рідних братів по крові, духу і культурі". (До речі, ще російська цариця Катерина свого часу скаржилася графу Румянцеву на спостерігану в українському народі "внутрішню ненависть до російського народу"). Роль п'ятого колеса у возі "старшого брата" – ось якою, певно, бачиться історія України для колісниченків і йому подібних...

Що ж, це ми вже чули, і багато разів – як не від балаганного Симоненка, то від ядуче-отруйної Вітренко чи їм подібних. Московські холуї стараються на совість. Вдарений яйцем Віктор Федорович теж свого часу списав анекдотичний замах на свою персону на "клятих націоналістів". Про це він, скривившись, розказував усім

країні по телевізору. До речі, з тієї ж конопської дами аж піна летіла, коли вона, виступаючи нещодавно на одному з російських ток-шоу, криком кричала до ошелешених московських лібералів: чого ви відступаєте перед Україною? Ви вже до Москви дійшли, далі нікуди відступати! Мовляв, душити треба цих хохлів, а ви з ними панькаєтесь...

Той-таки Табачник в одному з останніх своїх інтерв'ю наприкінці минулого року оприлюднив деякі псевдосентенції. Ось одна з них (цитую мовою оригіналу): "Современное украинское государство – во многом историческая случайность, рожденная разломом цивилизаций, противоборством сверхдержав и экономических систем, сытым отупением советской безвольной номенклатуры".

А кількома тижнями раніше цей чиновник з претензією на роль такого собі ідеологічного гуру України теперішньої, постмайданної, України зневіреної, зі збитими орієнтирами і з купкою захланих і убогих розумом, але метких на хитрість і підлість скоробагачків, які числять себе елітою суспільства, – так от, цей новітній ідеолог, не моргнувши оком, в іншому інтерв'ю повідомив про те, що, мовляв, "узкий круг украинской интеллигенции" взагалі не варто брати до уваги, це, так би мовити – маргінали, які заплуталися у своїх шароварах, а відтак страшенно бояться конкуренції з представниками провідних (!) культур, а тому їхнє місце – в цивілізаційному гетто, у відстійнику.

Певно, аби не заважали лібералістичній інтелігенції (на кшталт того ж таки Табачника) вкупі з провідною братвою і московськими холуями остаточно затягнути на українській ший новітнє ярмо...

Між іншим, здається, навіть за радянських часів, в епоху найбільших репресій стосовно українців, вищі представники тодішньої влади – на словах – не дозволяли собі подібних цинічних репріз.

На наший, не свій землі

...Це психологія окупантів, які ненавидять корінний етнос і бояться його.

У "написаній" їхніми попередниками кров'ю і багнетами українській історії не було кількасотлітнього московського рабства, голодоморів, комуністичного терору, цілеспрямованого нищення української нації нищими зайдами і хижими окупантами, жертвовної боротьби кращих синів і дочок України за волю і незалежність.

Їхня облудна історія – це спільна слов'янська коліска, російський старший брат, *октябрьська* революція, *руководяща* роль КПСС і НКВД-КГБ, Ленін і Сталін, марксизм і комунізм, *борьба за мир во всьм міре*.

У прочитаній ними історії їхні символи, перед якими вони покладають свої вінки, – чужі для українців.

У їхній історії "раби, подножки, грязь Москви" і банди мародерів, які плондрували нашу рідну землю, вважаються *защитниками Отечества*, а наших національних героїв вони ненавидять і бояться.

Бояться навіть мертвих вождів і героїв нації – Мазепу, Петлюру, Коновальця, Бандеру, Шухевича, а тому й намагаються стерти згадку про них, навіки закопати їх у не-пам'ять, у не-буття...

У поважній, гордій державі, котра шанує могили своїх героїв, під подібними нищими пігмеями горіла б земля. Їхні облуповані картонні дурилки-фігури, як у випадку з аналогічними зображеннями теперішнього київського диво-мера, висували б на вулицях і майданах для прокльонів... У нас же ці недорікуваті, але хитрі і меткі чужинці і запроданці пихато поважають життя українців, яких вони, не приховуючи цього, вважають бидлом...

...Вони знають, що роблять, коли хочуть стерти історичну пам'ять народу. Народ без історії, без пам'яті, без культури перетворюється в стадо скарлуватих паралітиків на роздорозжж, загнаних у новітнє ярмо, і доля яких – мовчки перти плута і покійно лягти цивілізаційним гноем для розвитку "провідних культур".

...Невже ти, Українцю, нащадку славних лицарів, хочеш такої долі?..

22 липня 1945 року 4 сотні УПА провели битву з полком НКВС біля сіл Саджава і Глибівка на Івано-Франківщині. Втрати НКВС: 150 вбитих і 180 поранених; втрати УПА: 20 вбитих і поранених.

25 липня 5 сотень УПА розбили роту НКВС у Кінчацькому лісі. Втрати НКВС: 50 вбитих, а решта поранені і полонені. Після перегрупування сотень УПА і переходу на інші позиції, на котрі випадково наскочили значні сили НКВС, зав'язався короткий бій, в результаті чого повністю розгромлено війська НКВС. Втрати НКВС: 80 вбитих і поранених; втрати УПА: 3 вбитих і 4 поранених. Захоплено багато зброї і військової амуніції.

7 серпня відділ к-ра Хмари знищив біля Гринова (Гуцульщина) спецвідділ НКВС силою однієї роти. Втрати НКВС: 140 вбитих і поранених; втрати УПА: 0.

16 серпня більшовицький каральний батальйон наскочив на укріплені позиції 2 сотень УПА у лісі, р-н Товмач, Івано-Франківщина. Втрати більшовиків: 80 вбитих і 100 поранених; втрати УПА: 3 вбитих і 1 поранений. Захоплено багато зброї і військової амуніції.

27 серпня відділи УПА вступили в бій з військами НКВС біля с. Кінчаки Старі, р-н Єзупіль, Івано-Франківщина. Втрати НКВС: 100 вбитих і поранених.

27 серпня 3 сотні УПА та спецвідділ СБ під командою сотника Чорного провели бій з "отрядом по боротьбі з бандітизмом" чисельністю 600 осіб, котрий тривалий час тероризував місцеве населення, будучи переодягненим у форму УПА. Втрати бандитів: 120 вбитих, 150 поранених і 20 полонених. Втрати УПА: 0.

31 серпня відділи ОУН і УПА святкували Свято Зброї біля с. Арламова, р-н Добромилів, Дрогобиччина. На зібрання наскочили більшовики із Добромиля, але з добре укріплених позицій наступ відкинуто і завдано ворогові важких втрат: 83 вбитих і 120 поранених. Відділами УПА-ОУН командував Зміюка-Андрієнко.

2 вересня більшовики намагалися оточити і знищити сотню "Талайда 1" під к-ою Перемоги у лісі біля с. Камінські, р-н Магерів, Львівщина. Але сотня, вдало маневруючи і вступаючи у жорстокі бої, завдала ворогові тяжких втрат: 100 вбитих і 150 поранених. Втрати УПА: 8 вбитих і 30 поранених.

6 вересня відбувся вдалий наскок відділу к-ра Бурлаки в с. Тисова, Перемишчина, на терористичний відділ ВП (Войсько Польське), котрий тривалий час знущався над жителями українських сіл. Ворожі втрати: 71 вбитий і поранений, в тому числі 1 капітан і 2 молодших офіцерів.

10 вересня сотня УПА в с. Жогатин, п-т Бірча, Перемишчина, провела бій із ВП. Втрати ВП: 45 вбитих включно із капітаном і 2 молодшими офіцерами та 50 поранених; втрати УПА: 2 вбиті і 6 поранених.

До великих повстанських акцій зараховуємо також наступ відділів УПА і польського збройного антикомуністичного підпілля на Бірчу, **22 жовтня**, під к-ою Прута. Польські та московські каральні війська втратили понад 150 вбитих і близько 200 поранених та 9 полонених.

Також 22 жовтня відділ к-ра Громенка провів наступ на бандитську базу – Кузьмину, Перемишчина. Ворог втратив: 90 вбитих і понад 100 поранених. Втрати УПА: 4 вбиті і 9 поранених.

15 листопада 3 сотні УПА (Явора, Салера, Вовка) провели добре підготовлену акцію на більшовицьку каральну базу в Перегінському р-ні, над р. Лімницею, на захід від Івано-Франківська, під час якої ліквідовано 65 головорізів. Втрати УПА: 0.

26 листопада чота УПА потрапила в засідку в лісі між селами Сурмачівка і Старе Село, п-т Любачів, Польща, великим відділом ВП. Чота УПА, спритно маневруючи, завдала важких втрат ворогові. Втрати ВП: 60 поляків убитих, у тому числі майор і капітан, і 40 поранених. Втрати УПА: 1 вбитий і 5 поранених.

30 листопада курінь "Бескид" к-ра Довбуша ліквідував у м. Делятин і на г. Сияк, недалеко від Надвірної, Івано-Фран-

ківщина, 50 енкаведистів і знищив 20 авт. Втрати УПА: 10 убитих і поранених.

13 грудня сотня "Хорти" к-ра Бея і чота з сотні "Опришки" зробили засідку на великий відділ НКВС, що прямував до с. Церківки, р-н Болехів, Івано-Франківщина, проводити каральну акцію над селянами. Втрати НКВС: 200 вбитих, між ними майор і 2 капітани та 47 поранених. Втрати УПА: 18 вбитих і 6 поранених.

ГЕРОЯМ – СЛАВА!

ГЕРОІКА БУРЕМНИХ ЛІТ

100 найбільш переможних боїв УПА з радянськими каральними військами (НКВС, СМЕРШ)

Повстанці ведуть бій

17 грудня біля хутора Травнисте, с. Поляна, р-н Янів, Львівщина 300 більшовиків зіткнулися із 6 бійцями спецпідрозділу СБ. Бійці спецпідрозділу прийняли нерівний бій і внаслідок вдалих маневрів та правильно вибраної стратегії бою ліквідували 150 осіб противника. Усі бійці загинули героїчною смертю.

21 грудня курінь "Дзвони" під к-ою сот. В. Чав'яка-Чорноти виконав знамениту військову операцію проти 300 бійців загону більшовиків над с. Завій, р-н Перегінське, Гуцульщина, під час якої повністю знищено даний військовий підрозділ ворога. Втрати УПА: 0.

29 грудня 2 сотні УПА провели бій, с. Новосільці, Перемишчина, Польща, з відділом ВП. Втрати ВП: 60 вбитих і понад 40 поранених; втрати УПА: 1 поранений.

23 січня 1946 року курінь "Дзвони" звів бій з більшовиками між селами Красне і Хмельівка в Чорному Лісі, в якому ворог втратив 50 вбитих і 30 поранених. Втрати УПА: 15 вбитих.

6 і 7 січня 1946 року відділи УПА під к-ою полк. Коника провели третій великий наступ на Бірчу, в південній Перемишчині. Ворог втратив 70 вбитих і 150 поранених. Втрати УПА: 23 убитих, в тому числі полк. Коник і сот. Орський, та 22 поранених.

24 січня відділ к-ра Хріна наскочив у с. Мокрому, п-т Сянік, на Лемківщині, на польську банду, яка грабувала та знущала-ся з українського населення. Із 120 бандитів вбито або поранено 80; втрати УПА: 2 вбитих.

7 лютого відділ УПА з курення "Дружинники" організував засідку на шляху Львів – Рівне, під Бродами, і розгромив колону авт головного штабу НКВС УРСР, які їхали з Києва, знищивши полк. Крижанівського та численних високих старшин і десятки конвоїрів.

28 лютого відбувся інтенсивний бій в с. Лісках, р-н Белз, на північ від Львова, де відділ "Вовки 3" знищив 150 росіян і поранив 150. Втрати УПА: 40 вбитих із командирами Крапою і Галайдою. Зачистку проводив полк спецпризначення НКВС.

Наприкінці лютого сотня к-ра Чорного наскочила на чисельний каральний підрозділ більшовиків у с. Гирботів, р-н Більшівця, Івано-Франківськ. Втрати ворога: 60 вбитих і поранених; втрати УПА: 0.

8 березня відділ УПА провів бойову акцію на м. Любачів, п-т Томашів, на Закерзонні, в якій вбито 55 ворогів, між ними підполковника, капітана і 4 поручників із штабу ВП, та 70 поранено.

У другій половині березня відбувся трагічний, але завзятий бій в лісі біля с. Дітківці, р-н Великий Глибочок, на Тернопільщині, де 300 більшовиків оточили групу повстанців із сотенним к-ром

польських і російських бандитів. Втрати УПА: 1. Втрати ВП: 9.

24 червня відбувся завзятий бій між відділами УПА і ВП в с. Явірник, п-т Бірча, на Закерзонні, в якому ворог втратив 51 вбитого і 83 поранених. Втрати УПА: 6 вбитих і 7 поранених.

6 липня був успішний для УПА бій сотні "Булави" біля с. Коростенко, р-н Хирів, на Дрогобиччині, в якому ворог втратив: 55 вбитих, в тому числі полковника, 3 майорів і кілька інших старшин та близько 70 поранених. Втрати УПА: 9 вбитих і поранених.

1 вересня під час відзначення Свята Зброї в Браніславському Лісі б. гаївки Ур-вихвіст, між сс. Ямна Горішня і Квашенина, на Перемишчині, почало наступати ВП силою 1200 вояків з гарнізонів Перемишля, Ліська і Сянока. Військовий підрозділ УПА був добре підготований до оборони, а тому завдав ворогові тяжких втрат: 72 вбитих, в тому числі 8 старшин, і 18 важкопоранених. Втрати УПА: 31 вбитий і 4 поранених.

8 жовтня ВП атакувало добре укріплений табір УПА біля с. Миків, на Лемківщині. Ворог втратив 55 вбитих і понад 100 поранених. Багато поляків загинули чи були поранені від численних мін, які були закладені навколо табору УПА.

13 жовтня сапери відділу "Хорти" висадили в повітря потяг МВС на лінії Долина – Калуш, знищивши 100 москалів, разом із високими чинами.

19 жовтня сотні к-рів Хріна і Стяга вбили в бою в с. Прусек-Небещани, на Лемківщині, 60 поляків, при втраті 3 вбитих і 7 поранених.

У березні 1947 року відбувся запеклий бій в с. Струбовища, р-н Лисець, на Львівщині, між сотнею к-ра Веселого і каральним батальйоном МДБ, котрий жорстоко знущався над мирним населенням. Ворожі втрати: 180 вбитих і поранених. Втрати УПА: 12.

4 березня 1947 року відділи УПА на Закерзонні провели великий бій з ВП у Туркницьких Лісах, на північ від с. Юричкова, на Перемишчині, в якому ворог зазнав втрат – 58 вбитими. Втрати УПА: 11 вбитих і 6 поранених.

28 березня сотня к-ра Хріна з засідки на дорозі між Балигородом і Тісною знищила міністра внутрішніх справ Польщі, ген. Кароля Сверчевського-Вальгера разом із офіцерами штабу, в тому числі полк. Герарда.

19 червня сотня к-ра Бродича під час прориву на Словаччину, на г. Великий Буковець, знищила 30 поляків і 20 чехів та кільканадцять поранила, втративши 2 полеглих. Чота к-ра Горіха в другому прориві знищила близько 50 поляків на кордоні із Словаччиною. Власні втрати: 2 вбитих.

8 лютого 1948 року дійшло до великого бою з каральними загонами МВС у Майданських Лісах, р-н Бориня Дрогобицької обл. Ворог втратив 120 вбитих і кілька десятків поранених, а ОУН-УПА – 24 полеглих воїнів.

У грудні 1948 року сотня к-ра Заяця з засідки на колону автомашин у с. Збруї, на шляху між Бродами і Станіславчиком-Радеховом, знищила 60 ворогів.

1 березня 1949 року боївка ОУН ліквідувала в с. П'ятигори, р-н Здолбунів Рівненської обл., полковника Миколаєнка, начальника управління МВС Рівненської області, разом із кількома високопосадовими міліціонерами.

1 травня 1949 року спецгрупа ОУН ліквідувала в Івано-Франківську полковника МДБ із обласного управління, котрий брав безпосередню участь у катуванні мирних людей.

20 травня 1949 року підвідділ "477" к-ра Оріха зробив засідку в райцентрі Стрілки Дрогобицької області на делегацію високопосадових чинів МДБ з Москви і Києва. Знищено 4 офіцерів із Москви, а разом 18 ворогів, без власних втрат.

21 травня підвідділ к-ра Кузьми з засідки на шляху Головецьке – Гвоздець, р-н Підбуж, на Дрогобиччині, ліквідував підполковника Колодяжного із штабу обласного управління МДБ, майора, капітана і 3 інших емебестів, без власних втрат.

ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

РУСЬКИЙ БРЕНД: МІФ ПРО ПЕРВОРОДСТВО

В. О. Ключевський був одним з тих, хто свого часу розробляв ідею первородства, яка наче доводить, що російський народ сформувався зовсім не в Київській Русі, як хотілось би вважати багатьом російським шовіністам, а окремо, в межиріччі Оки та Волги.

Але цікаво: чого ж тоді цей маститий історик так подобався цареві і ца-

редворцям? Гадаю, з причини його теорії про те, що населення Київської Русі "разошлось", і, зіпсувавши при цьому свою "первородну мову", знайшло притулок у межиріччі Оки та Волги, тобто в Росії. Звідси простий висновок: Росія є спадкоємицею і новим притулком Русі, власне, вона все та ж Русь у нових умовах.

Юрій ГАПОН,
журналіст, науковець

Але є підстави думати інакше: колишня Русь-Україна, як і теперішня Україна – все-таки не Росія. Таке "відкриття" для себе зробив навіть наш колишній Президент під кінець своєї каденції. Бо той етнос, який складає сьогодні державотворчу спільноту в Росії, ніколи не був у своїй критичній масі тотожним етносові, який був і є державотворчим на території сучасної України.

Київська Русь була імперією багатоетнічною. Літопис говорить, що на княжіння варягів запрошували не лише слов'яни, а й чудь, весь, і інші народи. Основну масу населення на території Київської Русі складали протоукраїнці і проторосіяни. Були там і протобілоруси – але це був від початку різні етноси, а зовсім не так, що вони "розійшлися" етнічно лише у XV столітті, як говорив історик і як услід за ним повторюють наші автори, які, наче старі ком'ютерери, "зависли" на "колісці трьох братніх народів".

Говорити про первородство від Русі немає підстав, бо вона за снована варягами руссю, від якої слов'яни себе відрізняли, яку не любили як чужаків, а тому так зневажливо і називали: русь.

Порівняймо цю назву із подібними назвами інших інородців – чудь, весь, меря, корсь, мордва, чечня і ін. Є дуже логічне припущення, що русь – це були річкові (по руслах плавали) пірати, їм як чужинцям був незрозумілий емоційний підтекст мови аборигенів, і вони прийняли цю назву та ще й возвисили до назви держави – Русь. Довелось і самим полянам себе так називати, як значно пізніше деякі колишні українці (особливо в Росії, і в Україні теж) почали себе називати хохлами. Тужливо пише літописець: "...Русь пішла од варягів, бо прозвалися вони руссю, а спершу були слов'янами" ("Руський літопис" за Іпатівським списком). Царські історики у своїх імперських інтересах ігнорували це свідчення, намагаючи на автохтонності етнізмів "Русь" і "русичі" у полян та інших східних слов'ян. Князі-пірати ж асимілювалися серед слов'ян і стали слов'янськими князями, а деякі з них і святими оголошені.

Руська імперія розпалася під ударами монголів, як і всі імперії

розпадалися від воєн. Наприклад, Російська імперія розпалася після Першої світової війни, радянська – після афганської війни. І так само, як народи, що входили до російсько-радянської імперії, "розійшлися" у свої

держави, так "розійшлися" і східнослов'янські етноси Русі.

Етноси східних слов'ян склалися в результаті міграційних процесів, які ніколи не припинялися і які, принаймні, в ті часи, були сильнішими від процесів політичних. Території, якими

мігрували протоукраїнці, протобілоруси та проторосіяни, особливо в часи до Русі, та й після неї, – чітко розділялися географічним фактором.

Цим фактором був басейн Прип'яті. Недаремно ця річка була так названа нашими предками: вона протокраїнців не пускала на північ, а людей з верхніх земель на південь. Протоукраїнці пересувалися географічним простором від Карпат і навіть від Дунаю (недаремно ж в українських піснях згадується ця ріка) до Дніпра і за ним. Навіть за назвами річок виразно простежується єдиний міграційний простір: Дунай, Дністер, Дніпро, Дон, Донець. Спорідненість етнізмів говорить про те, що їх творили ті самі люди, які й сьогодні співають: "Дана, шіді, річка Дана". Це на півдні.

А на півночі від Прип'яті, від північних ляхів через новгородських словенів до міжріччя Оки та Волги, вже зовсім інші назви рік – ніякої річки Дана. Добре відомо, що саме від ляхів прийшло російське плем'я, про яке в нашому літописі сказано, що вони дуже сквернословлять. До речі, сквернословлять і досі.

Це наводить на думку, що поділ слов'ян на східних, західних та південних (без північних) теж переслідував інтереси царських ідеологів: довести однорідність східних слов'ян з локацією їх у Росії. Тим часом, насправді дуже відрізняються одні від одних слов'яни північно-східні та південно-східні (відносно річки Прип'яті).

Отже, спекуляції із словом "русь" в дійсності не мають ніякого сенсу, адже Русі давно немає, тому немає і руських людей.

Хоч цигани себе й досі називають "ромами", а румуни – румунами, бо були вони колись у Римській імперії. Імперія – річ приваблива і породжує ностальгію (послухайте наших комуністів, прогресивних соціалістів, церковників московського патріархату, руськоблочників та й усіх поборників "великого і могучого": "такую страну развалили!").

Київські князі побачили в Києві місто, з якого зручно будувати велику імперію. Вони так і сказали: се буде мати градам руським – тобто їхнім. Бо одне діло експансія чужинців, а інше – етнічна маса, серед якої гради будувалися. Втрата Києвом влади відкрила шлях до формування місцевої еліти, зокрема московської, яка так себе і називала – "московитами". Сусіди ж називали їх "москалями". І через появу імперських замірів ця нова еліта згадала про славні колись "бренди": "Русь", "руський князь", "шапка Мономаха" і т. ін. Вони стали нічими, то чому б не скористатися.

Скористалися, вкравши для своєї держави назву "Русь", що згодом трансформувалася в "Росію". Назва ж "Україна" походить від уділів київських князів, які називалися також й українцями або країнами. Це слово властиве для вище означеного міграційного простору на південь від Прип'яті – навіть у Сербії говорять "Сербська Країна". І безглуздо росіянам та українцям з'ясувати "первородство", так само, як і будь-яким іншим народам – полякам, чехам, болгарам і т. п. Кожен народився своїм шляхом – самостійно. Немає у нас народів-близнюків. Русь не була матір'ю Росії, України та ще й Білорусі. Просто у певний історичний час вони були в імперії з назвою Русь. Одні це ім'я залишили в історії, а інші прихопили його для певних політичних цілей і намагаються "реалізувати цей бренд". Звідси й дебати про первородство.

м. Запоріжжя

СТУДІЇ

Михайло ПОЛІЩУК

Режим воєнної окупації визначено Четвертою Гаазькою конвенцією про закони і звичай сухопутної війни (1907 р.), Першою Женевською конвенцією про захист цивільного населення під час війни (1949 р.), а також низкою інших угод. Держава-окупант зобов'язана вжити всіх необхідних заходів для того, щоб, наскільки це можливо, відновити і забезпечити громадський порядок, поважаючи існуючі в країні закони (Четверта Гаазька конвенція про закони і звичай сухопутної війни, ст. 43). На окупованій території, як правило, різко загострюється криміногенна обстановка. Для боротьби з бандитизмом держава-окупант залучає власну поліцію, а також добровольців з окупованої території. Водночас заборонено примушувати жителів окупованої території служити в збройних або допоміжних силах держави-окупанта. Відповідно, після окупації союзниками у 1945 році Німеччини і поділу її території на окупаційні зони, до підтримки правопорядку в американській зоні залучено 23 тисячі німецьких міських поліцейських, 11 тисяч німецьких сільських жандармів і 4 тисячі німецьких поліцейських-прикордонників. У британській і французькій зонах ці цифри були ще більшими. Ніхто з німців не вважав і не вважає цих своїх поліцаїв зрадниками і колаборантами, бо вони чинили згідно з міжнародним правом.

ПІД ЧУЖИМИ ПРАПОРАМИ

Українці в охоронних, поліцейських, територіальних та в іноземних військових формуваннях (правовий аспект)

Після проголошення у Львові відновлення Української Держави і створення Тимчасового Уряду України Міністерство Державної Безпеки під керівництвом М. Лебеда доручило І. Равлику організувати українську державну міліцію. За погодженням із крайовим провідником ОУН на ЗУЗ, І. Равлик упродовж кількох тижнів організував сотні станиць української міліції.

Українська поліція під час німецької окупації берегла населення від розгулу злочинних елементів. Вона допомагала саботувати грабіжницькі плани викачування з України продовольства. Ця поліція вберегла тисячі молодих українців від вивезення на примусові роботи в Німеччину. Вона була оком і вухом українських повстанців у чужому адміністративному апараті. У рядах української поліції цивільні особи вчилися володіти зброєю. Тут вишколювалися майбутні повстанці.

З початком українсько-німецької конфронтації майже всі члени української поліції зі зброєю в руках перейшли до УПА. Вони не були колаборантами, їхня боротьба з криміналітетом і комуністичними партизанами-диверсантами, за бешкети яких жорстоко розпачувалося цивільне українське населення, була правомірною.

Служили українці також в іноземних військових формуваннях, адже своїх просто не було. Через те, що Українська Народна Республіка впала під ударами збройних сил агресивних сусідів, українці були змушені взяти участь у II Світовій війні переважно в рядах чужинецьких збройних формацій. Лише Карпатська Січ, а потім УПА були українськими арміями, незалежними від чужих державних центрів.

Українців брали у військо тих держав, громадянами яких вони були примусово зробленими, а також в країнах, в які вони емігрували. Українці були в арміях Чехословаччини, Польщі, Румунії, Радянської Росії, а також США, Канади, британських домініонів, інших країн. Були вони і в армії Німеччини та її союзників. Найбільше українців було у Війську Польському та в російській Червоній Армії.

Питання призову у польську армію українців Західної України було розв'язане лише після ухвали Ради амбасдорів (представників Антанти на Паризькій мирній конференції) від 14 березня 1923 р. Те, що Ліга націй визнала право на тимчасове управління Західною Україною за польською адміністрацією, дало польській владі формальну, хоч і незаконну з погляду міжнародного права,

підставу для призову новобранців з окупованих територій для проходження служби у польському війську.

Законність цього акту постійно відкидалася українськими політичними колами, які впливали на формування громадської думки. Так, 3 квітня 1925 р., під час дискусій у Сеймі, український депутат стверджував, що українці "...не з власної волі опинилися в нинішніх державних межах...", і тому служба українців у польському війську є для них найтрагічнішим і майже нестерпним тягарем". Український депутат стверджував, і це було близько до дійсного стану речей, що майже половина рядових польського війська – українці. Тому він вимагав пропорційної кількості фахових генералів, офіцерів і підофіцерів. Він не погоджувався з екстериторіальною призовною системою і вимагав, щоб з українських солдатів формували окремі частини і дислокували їх у Західній Україні, щоб командували цими частинами українські офіцери та підофіцери.

Пізніше лідери українських націоналістичних організацій прийшли до висновку, що примусовий набір українців у польське військо можна використати для підготовки військових інструкторів. Наприклад, у 1939 р. у Берестечку повітовий провідник Олексій Багнок, інструктуючи українців-призовників, націлював їх на те, щоб вони не тікали з війська, а щоб вчилися військової справи і, звільняючись, намагалися здобути карти, статuti, біноклі.

Закінчення в наступному числі.

МОЛОДІЖНІ СУБКУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ

Після падіння "залізної завіси" на терени пострадянських країн полився каламутний потік різної інформації, що дотепер збиває багатьох людей з пантелику. Мода на все західне (мається на увазі, перш за все, американське) надзвичайно вплинула на "молодіжні субкультури" в Україні. Звичайно, і до розпаду СРСР в країні існували різні "течії" в молодіжній культурі, взяти хоча б рокерів, панків, реперів і т. ін. – адже деякі "віяння Заходу" все ж діставалися країні соцтабору. Просто в період "перебудови" та особливо після розпаду радянської імперії ці "віяння" переросли в пропаганду, а молодіжні субкультури пережили значну еволюцію.

Петро ДАВИДЕНКО

Зрозуміло, що багато нового було позитивним. Наприклад, такі явища, як "руській рок", який представляли в основному неросіяни (Цой, Шевчук, Кінчев), український рок ("Брати Гадюкіни", ВВ тощо), підготовували свідомість совкового суспільства до радикальних змін. Рокери представляють специфічну й багатогранну субкультуру, до неї входять і ті, хто слухає "хеві метал", і ті, хто слухає "хардрок", "готику" тощо. Загалом ця музика прогресивно впливає на суспільство (втім, є і негативні приклади, наприклад, використання "біг біту" – ритму, що діє на підсвідомість – давало можливість "бомбувати" публіку).

Але, крім "креативних" субкультур, є і деструктивні. Наприклад субкультури "панків" та "регіті", які в цілому не є небезпечними для суспільства, але включають багато негативних елементів. Панки зазвичай вирізняються специфічним стилем одягу, зачісок, сленгу тощо. Вони завжди неохайні, їхні цінності – нонконформізм і "підходяща тусня", серед якої заведено вживати легкі наркотики. Панк-культура є за своїм змістом асоціальною – байдужою до суспільства, яке не вписується в "параметри" цієї субкультури.

Асоціальною є і культура "реггі", прихильники якої називають себе "растаманами". Батьківщина "реггі" – Ямайка, саме звідти ця культура перейшла у Європу. Невідомою частиною цієї культури є уживання маріхуани. В Нідерландах ця субкультура надзвичайно прижилася (згадайте квартал "Червоних ліхтарів!"), і це не дивно – адже саме в цій країні величезна кількість емігрантів з карибських країн, зокрема і з Ямайки. Культура емігрантів почала деморалізовувати корінне населення, а більш за все – молодь.

Реперська субкультура також до нас прийшла з-за океану. Її першооснову складає такий музичний напрям, як реп – це достатньо примітивна музика, яка нагадує ритми барабанів африканських шаманів. Пісні під реп не відрізняються милозвучністю, адже в основу покладено набір слів і речень, який вимовляється – "читається" – в такт. Зазвичай ці пісні густо всіяні нецензурною лайкою. Зародився реп в негритянських кварталах Америки. В 90-і роки афроамериканцям вдалося просунути його на "музичний ринок", і зараз реп завойовує собі прихильників в усьому світі, зокрема і в Україні. Може, це і не так погано, але, крім своєї не надто високої мистецької цінності, крім добірних матюків і не найкращого впливу на психіку, реп впроваджує певну ідеологію, адже його пропагують афроамериканські расисти. Так, ідол реперів в усьому світі – Тупак Шакур – за свого життя був активістом негритянської расистської партії "Чорні пантери", яка відзначалася не менш жорстокими діями стосовно білого населення США, ніж "Ку-Клукс-Клан" – до темношкірого. Одяг персичного афроамериканського репера – широкі штани, що спущені нижче пупа, спортивне взуття, простора футболка – нагадує одяг, в який зазвичай вбираються афроамериканські расисти, а їхня манера спілкування, жести, жаргон викликають огиду в будь-якої нормальної людини. Репери пропагують у своїх піснях такі ниці речі, як культ сексу, насильство, розбещеність. Хіба з "чорним" расизмом

слід боротися не так само, як з білим? То чому ж на останній "шановні ліберали" не реагують? Чи не лякає їх, що музичну моду в багатьох країнах Заходу диктують всілякі "тупаки".

Тепер візьмемо антисоціальні (небезпечні для суспільства) субкультури, зокрема поговоримо про одну з найбільш деструктивних, кримінальних і надзвичайно небезпечних субкультур – про "так званих "гопників". "Гопники" або "пацани" походять з російської глибинки, а своєю самоназвою завдячують "Одессе-маме". У них є своя "мова" – так звана "феня", і закони – "панятія". "Гопи" полюбляють слухати "Шансон" – блатну музику, яку у нас на державному рівні нібито "заборонили" крутити в громадському транспорті. Для "гопів" людські закони – то "туфта", а чесні законослухняні громадяни – "лохи". "Гопівська" субкультура походить ще з XIX століття, а найбільшого поширення вона набула у промислових містах. Її в українське середовище принесли росіяни, які протягом двох століть переселялися в нашу країну. В Одесі ця субкультура втілилась у горезвісній "Одеській мафії". За своєю суттю і попівським змістом вона стовідсотково азійська, дика і антисоціальна. Більше 70% жаргону "гопників" складають слова з мов фіно-угорських народів Росії та з ідиш. "Воровской" сленг – "феня" – виник в Одесі, бо переважна більшість одеських злодіїв говорила на ламаній російській мові, вставляючи слова з рідного ідишу. "Пахан", "хаза", "шпана", "хавать", "пацан", "фраер" – ось далеко не повний набір з мови одеських шахраїв та злодіїв (дивись Григорій Климов "Красная каббала"). Зокрема, "лох", "понти", "тусоваться", "лажа", "шаріть" – це слова з мов та діалектів угро-фінських народів північної частини Росії (там завжди вистачало тюрем, каторг, зон). Дикість і жорстокість бандитських "панятій" не можуть не наводити жах на просту людину. Зокрема, "по-панятіям" зеки вважають гомосексуалістом тільки того, кого зробили "петухом", хоч той, хто зробив зі свого однокамерника "петуха", такий самий гомосексуаліст, тільки активного типу. Завдяки поширенню цієї субкультури значна частина молоді з околиць міст вважає життя злочинців романтикою (!!!).

Люмпенізація населення має не стільки соціальні, скільки національні ознаки: бідність бідністю, але, за статистикою, в містах етнічних українців у 80-і роки проживало менше, ніж росіян. Крім того, в містах був значний відсоток інших азійських народів Росії, які в паспорті писали "руській", також було чимало євреїв. Саме нащадки цих народностей в Україні чинять найбільше злочинів (серед злочинців відсоток етнічних українців менший, аніж росіян). На жаль, у нашій країні після 1920 року російська босота, що зайняла місце так званого "гегемону", максимально заповнила повсякденне життя криміналом. Тепер цей кримінал контролює великий бізнес, та ще й пропагує культ насильства через свої ЗМІ, зокрема через радіо "Шансон" (донедавна ним володів Віктор Медведчук, який ще у 70-і роки притягався до кримінальної відповідальності за побиття неповідомленого), яке оспівує вчинки злодіїв, убивць, шахраїв, рекетирів – одне слово, бандитизм. Виховані в такому середовищі малолітні вже готові йти "на дело".

Отже, нашому суспільству шкодять деструктивні субкультури, що абсолютно чужі нам, українцям. Досить чужинцям диктувати нам моду! Протидіяти чужинському впливу може тільки розвиток автентичної, не маргінальної української культури!

Примітка. Хочу пояснити значення деяких слів з жаргону криміналітету. Слово "лох" означає "музик" у перекладі з мови угро-фінських народів, що мешкають в Росії, в Комі-Пермському автономному окрузі. Слово "пацан" походить від слова "потіцен", тобто маленький поц, що в перекладі з ідиш означає чоловічий орган, як, втім, і слово "хава", від якого пішло "хавать", себто їсти.

ОРХАН ПАМУК НЕ ВИНЕН!

Іван АНДРУСЯК, поет

Оце, здавалося б, і є справжнє видавничо-оперативність: не минуло й двох місяців відтоді, як Нобелівський комітет оголосив про присудження найпрестижнішої у світі премії в галузі літератури турецькому письменникові Орханові Памуку, як його роман "Сніг" одразу ж вийшов друком в українському перекладі у харківському видавництві "Фоліо". Отак би завжди! – скажуть люди, не вельми обізнані з тонкощами нашого літературно-видавничого життя, – бо досі в нас тільки Іван Малкович "у ногу зі світом" Гаррі Поттера видавав...

Зреештою, згадані тонкощі читача, за великим рахунком, не повинні й хвилювати. Яке йому, читачеві, діло до того, що з Памуком давно дружить український письменник Андрій Курков; що той же Курков протягом кількох років неодмінно згадував у своїх інтерв'ю (а отже, слід гадати, і в розмовах з українськими видавцями) про величезну популярність Памука в Європі й необхідність видати його твори українською; що сам Памук позаминулого року з успіхом відвідав Україну й плідно поспілкувався з тими українцями, які вже знайомі з його писаннями через англійські, німецькі, польські чи навіть (хі-хі!) російські переклади. Себто, нема насправді читачеві жодного діла до того, що йдеться тут не так про оперативність, як про "загальмованість" українських видавців, які мали всі можливості для того, щоб представити українському читачеві Памука значно раніше, не чекаючи "санкцій" Шведської Королівської Академії.

Видавці, звичайно, теж можна зрозуміти, але тільки в одному: що читати нобелянта Памука знайдеться значно більше охочих, аніж просто собі турецького письменника Памука. Тож його "Сніг" вийшов принаймні вчасно, і ми мусили б дякувати за це харківському видавництву "Фоліо", якби... було за що дякувати. Бо жодна людина, яка бодай трішки знається на тому, як робиться книжка, нізащо не повірить, що це видання справді готувалося кілька років. Легше повірити в те, що у "Фоліо" почули про Памука щойно тоді, коли речник Нобелівського комітету сповістив про рішення академіків, і того ж таки дня знайшли перекладача О. Б. Кульчинського, який за тиждень зробив сякий-такий підрядник роману "Сніг", а далі цей підрядник, не перечитуючи, зверстали й відправили в друкарню.

Тож тепер український читач має всі підстави ляяти на чому світ стоїть Нобелівський комітет – він, мовляв, політично заангажований, бо відзначив Памука лише тому, що той єдиний на всю Туреччину визнав геноцид турками вірменів, через що ледь не втратив у в'язницю. І взагалі, мовляв, це політичне замовлення, спрямоване на підтримку прагнень прогресивної частини турецького істеблішменту вступити до Євросоюзу. А пише той Памук, якщо судити з "фоліівського" видання, так дуболомно, тугодумно й безграмотно, що членів Шведської Королівської Академії треба за таке відзначення "розжальгувати до рядових"...Ага, і європейські критики показалися, порівнюючи Памука з Джойсом, Борхесом та Еко... І Курков, узагалі, знав з ким дружити...

Не вірите? І добре робите, що не вірите! Бо англійські, німецькі, польські, чеські, шведські, румунські, ба навіть (хі-хі!) російські переклади творів Орхана Памука справляють чомусь зовсім інше враження. І навіть рідна країна цього письменника правильно в цих виданнях зветься – Turkey, Turke, Tırca чи Турція. І тільки українське (!?) видавництво "Фоліо" у вихідних даних книжки вигадує (!!!) країну "Турцію", хоча батьківщина Памука українською зветься Туреччина!

Що ж маємо у висліді "фоліівського" видання? Знищення з Нобелівського комітету. Знищення з роману "Сніг" лауреата Нобелівської премії Орхана Памука. А на додачу – дипломатичний скандал, пов'язаний із перекрученням назви дружньої нам сусідньої держави.

Але й це ще не все! Маємо знищення з української книговидавничої справи; знищення з традицій, можливостей і якості українського перекладацтва; нареши – знищення з української мови!

Чи не забагато "честі" для одного несумлінного харківського видавництва?

...На цьому, зреештою, можна було б поставити жирну трикратку, якби не ще одна вкрай важлива обставина. Знаючи, що "Фоліо" – одне зі справді небагатьох в Україні видавництв, яке добре знається на ринку та комерції, я маю всі підстави припустити, що воно вже видавало або ж найближчим часом видасть цей же роман "Сніг" і в російському перекладі. І годі сумніватися в тому, що той переклад буде професійним і якісним, та й батьківщина Орхана Памука в ньому зватиметься правильно російською Турцією, а не якою-небудь "Туреччиною". Такі приклади з "подвійним перекладанням" у практиці цього видавництва вже були...

Тож наостанок логічно запитатися: чи не спеціально харківські видавці отак протиставляють недолугий український підрядник грамотному російському перекладав? Чи не для того все це робиться, щоб "показати" читачеві: вот, мол, на етом маларосійском наречіі нічево харошево не сделаешь, только на великом і могучем русском языке?

Чи ж не тут "собака заритий"?!

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua
Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61
Головний редактор Михайло Сидоржевський

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.
Передплатний індекс: 09715 Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видруковано у ВАТ "Видавництво "Київська правда" Замовлення № Наклад 60 000 примірників Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе. Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети